2. İLAHİYAT GENÇLİK Çalıştay RAPORU

"İLAHİYAT VE ÖTESİ"

TÜİD
TÜRKİYE İLAHİYATLAR DERNEĞİ

İGEM
İLAHİYAT GENÇLİK ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

21 İLAHİYAT GENÇLİK Çalıştayı RAPORU

SUNUŞ

2. İLAHİYAT GENÇLİK Çalıştayı RAPORU

Geçmişini bilen, günümüzün analizini doğru yapabilen bir gençlik geleceğe şekil verebilecektir. Bu nedenle, geçmişimize ve günümüze ev sahipliği yapan ilahiyatlar, geleceğe şekil verecek toplumun başlangıç noktasıdır. Başlangıç noktasında en doğru yöntemle bilgilenen ve fikri oluşumunu sağlam temellerle inşa eden bir toplumun geleceğe yürüyüşü daha emin adımlarla ve kararlı bir şekilde olacaktır. Geleceğe şekil vermenin diğer önemli bir gereksinimi ise İslamî kültürümüze ve değerlerimize ait bilgilerimizin evrenselleştirilmesidir.

Biz ilahiyat gençliği olarak tam da bu noktada önemli bir rol üstlenmiş bulunmaktayız. Kadim medeniyetimize bağlı kalarak almış olduğumuz İslamî kültürü çağın gereksinimlerine uygun bir şekilde topluma sunulması biz İlahiyat gençliğinden beklenmektedir. İlahiyat fakültelerini sadece bir meslek edinme aracı olarak görmek bu fakültelerin misyon ve vizyonunu ifade etme noktasında büyük eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Müslüman olarak varoluşumuzun bir parçasını temsil etmesi bakımından ilahiyat fakülteleri birçok noktada hassas bir yere sahiptir. Bu minvalde gerçekleştirilen gençlik çalıştayı ülkemizde ilahiyat gençliğinin gelişimine katkı sağlamak amacı ile düzenlenmiştir. Geleceği yönetmek adına yapmamız gerekenlerin tartışıldığı, kendi iç meselelerimizde ki sorunların tespit edildiği ve sonucunda tüm katılımcıların katkısı ile kısa, orta ve uzun vadede yapılması gerekenlerin belirlendiği bir çalıştay ortamı oluşturulmuştur.

İlahiyat ve Ötesi konu başlıklı çalıştayla; Akademi,Din Öğretimi ve Diyanet, Ticaret, Siyaset, Medya ve Sivil Toplum Kuruluşları olmak üzere bu altı alana taalluk eden hususlar kendi içinde her alan münferid olarak tartışılıp yeni ve özgün fikirler ile İlahiyat ve Ötesi ele alınmıştır. Farklı fakültelerden temsilci öğrencilerin çalıştaya katılımları ve sağladıkları katkı ile ilahiyat gençliğinin istenilen düzeyde toplumda aktif rol alabilmeleri ve bu altı alan başta olmak üzere bir çok alana açılabilmeleri adına yapılanlar ve yapılması gerekenler üzerine tartışılmış, ortaya çıkan fikirler değerlendirilerek gelecekte yapılması hedeflenen projelere ışık tutabilecek sonuçlar elde edilmiştir.

İlahiyat Gençliği ; İlahiyat ve Ötesine emin adımlarla yürümeyi amaçlamakta, bu yolda ciddi adımlar atmak suretiyle bilfiil azim ve sebat göstermektedir.

Mehmet Salih TURAN
TÜİD Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

İLAHİYAT GENÇLİK Çalıştayı RAPORU

GİRİŞ.....1

NEDEN BU ALANLAR?

Neden Akademi ve Dil.....2

Neden Din Öğretimi Ve Diyanet.....3

Neden Medya.....4-5

Neden Sivil Toplum Kuruluşları.....5-6

Neden Ticaret.....5-6

Neden Siyaset.....6

ALANLARIN İLAHİYAT İLE BAĞLANTISI

İlahiyatın "Akademi ve Dil" İle İlişkisi.....7-8

İlahiyatın "Diyanet ve Din Öğretimi" İle İlişkisi.....8-9

İlahiyatın "Medya" İle İlişkisi.....10

İlahiyatın "Sivil Toplum Kuruluşları(STK)
ve Gençler" İle İlişkisi.....11

İlahiyatın "Ticaret" İle İlişkisi.....11-12

İlahiyatın "Siyaset" ile ilişkisi.....12-13

ALANLARA DAİR SİSTEMATİK VE SÜRDÜRÜLEBİLİR PROJELER

Akademi ve Dil.....14

Din Öğretimi ve Diyanet.....17

Medya.....20-21

Sivil Toplum Kuruluşları Ve Gençlik.....21-22

Ticaret.....22-23

Siyaset.....23-24

GİRİŞ

İGEM
(İLAHİYAT GENÇLİK ARAŞTIRMALARI MERKEZİ)

İlahiyat Gençlik Araştırmaları Merkezi (İGEM), Türkiye'de ilahiyat ve İslami ilimler okuyan öğrenciler üzerine çeşitli konularda nitel araştırmalar yaparak kamuoyuna doğru bilgiler sunmayı hedefleyen bir kuruluştur.

İGEM, ilahiyat öğrencilerinin anlayış ve ifadelerine dayanarak gerçekçi ve yenilenebilir verilerle ileriye dönük güçlü bir perspektif oluşturmayı hedeflemektedir. Bununla birlikte verileri bugünü yansıtan, aynı zamanda geleceğe ışık tutan çıktılar sunarak ilahiyat neslinin yaşamış olduğu maddi ve manevi problemlerin kaynaklarını tespit edip gerekli durumlarda müdahale edilmesini tavsiye eden raporlar sunmayı, başarılı olunan konuların tespitiyle de ilahiyat neslinin kendisinde bulunan potansiyeli fark ederek ilerlemelerini amaçlar.

Kuruluşumuz çalışmalarıyla ilahiyat öğrencilerinin ilgi alanları, akademik durumları, sosyal hayatları ve hizmet alanları hakkında yapılacak fizibilite çalışmalarına veri sunup hedef kitleye uygun projeler üretilmesine katkı sağlamaktadır.

Faaliyetlerine bu minval üzere devam eden İGEM; çalışma yapılacak şehrin, fakültenin ve öğrenci profilinin tanınmasına yönelik araştırmalar yürütmek; bulgulara göre çalışmaların dağılımını, içerik ve yapısını belirlemek; hedef kitleye daha etkili bir şekilde ulaşmayı kolaylaştırmak; diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesine katkı sunmak; ulusal ve uluslararası etkinliklerin sağlıklı bir zeminde planlanmasına destek sağlamak için bilimin sunduğu imkânları kullanan dinamik bir mekanizmaya karşılık gelmektedir.

Alanında uzman akademisyenlerden lisans öğrencilerine kadar geniş katılımlı bir ekibin birlikteliğiyle İGEM bünyesinde gerçekleştirilen çalışmalar literatüre kazandırılmaktadır. İGEM, Türkiye İlahiyatlar Derneği'nin çatısı altında somut bilgi ilkesiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

NEDEN DİL VE AKADEMİ?

Akademi, yükseköğretim kurumu anlamına gelmektedir. Bir konuda tartışıp fikir alışverişi yapılması noktasında akademi önemli bir yer tutar. Dil ise iletişimin vazgeçilmez bir öğesidir. Akademi ve dili ayrı düşünemeyiz. Çünkü bir konu üzerinde tartışılacak bir ortam var ise dil burada olmazsa olmazdır. Hatta bu bağlamda akademik dilden bahsedebiliriz. Aynı alanda çalışan bilim insanlarının arasındaki iletişim aracıdır. Akademik dil, akademik üslubu da beraberinde getirir ve en önemli özelliği kelime ekonomisidir. Buradan kasıt, anlatılmak istenen şeyi en açık ve az kelime ile ifade edebilmektir. Yani akademi ve dil bir bütündür, herhangi bir alanın ayrılmaz birer parçasıdır.

Ülkelerin uluslararası sahada kendilerini gösterdikleri alanların başında akademi gelir. Akademi, bir ülkenin zihnî anlamda üretkenliğinin ortaya çıktığı en önemli alandır. Çeşitli araştırmalar yaparak vâr olan bilgiler üzerine inşa edilen özgün bilgiler, ulusların beyin gücünü artırıp kendi kendine yetme olgusunu kuvvetlendirir. Dünya Üniversiteleri Akademi Sıralaması'na (ARWU) bakıldığında ilk 20'de bulunan üniversitelerin tamamının Amerika ve İngiltere'deki üniversiteler olması gelişmişlik ile akademinin nasıl bir bağlantısının olduğunu gözler önüne sermektedir.

Batı'nın akademide şu an bulunduğu parlak durum takdire şayan olsa da üniversite kültürünü nereden aldıklarını kavradığımızda kaynaklarının İslam'dan geldiğini anlayabiliyoruz. Bugünkü anlamda ilk üniversitelere Abbasiler döneminde Bağdat'ta rastlanır. Eski Yunan ve Roma dönemlerinde bazı yüksek eğitim ve öğretim teşkilatları olmasına rağmen bunların bugünkü anlamda üniversite niteliği yoktur. Batıda üniversiteler İslam medeniyetinin Endülüs Emevi Devleti vasıtasıyla Avrupa'ya girmesiyle başlar. Fas, Córdoba ve Gırnata üniversiteleri, ilim ve fennin kilise ve piskoposların tesirindeki ruhban sınıfına mensup öğretim üyeleri olan okullara girmesine vesile olarak sadece hukuktan ibaret olan öğretim dalına tıp, astronomi, ilahiyat ve benzerlerinin de eklenmesini sağladı. O zamana kadar Avrupa kralları ve devlet adamları tedavi olmak için Córdoba Üniversitesinin Tıp Fakültesine gelirdi. Bağdat'taki Nizâmiye Medresesi (1065), Osmanlılardaki ilk üniversite olan İznik Medresesi (1331) gibi misalleriyle de Selçuklular ve Osmanlılar döneminde hızla gelişen medrese müessesesi Tanzimat'a kadar fen derslerinde de söz sahibiydi.

Akademinin tarihsel seyri ve günümüzdeki konumu göz önünde bulundurulduğunda bu iki kavramdan soyutlanmış vaziyette bir ilerleme mümkün görünmemektedir. Akademinin önemli bir parçası konumunda olan ilahiyat fakülteleri sosyal bilimler alanında gerekli çalışmalara imza atarsa ülkemizin akademik anlamda gelişiminde önemli faktörlerden biri olacaktır.

NEDEN DİN ÖĞRETİMİ VE DİYANET?

Din, insanın Yaratıcı, insan ve varlıklarla münasebetlerini düzenleyen ve hayatına yön veren, onlarla ilgili davranışlarına esas olacak kurallar bütününe verilen addır. İslâm dini, Hz. Muhammed'in temel öğreti ve esaslarını vahiy yoluyla Allah'tan aldığı ve ilk uygulamalarını bizzat kendisinin gerçekleştirdiği, zamanla Müslüman toplumlar tarafından insanlığın diğer zihnî ve amelî birikimlerinden de istifade ile geliştirilen din ve dünya görüşünün; insan, toplum, devlet gibi insanî konularda kendine has ilkeleri ve felsefesi bulunan tarihî tecrübenin, kültür ve uygarlığın genel adı olmuştur.

Hayatımızın çok önemli bir parçası olan dine dair konuların toplum hayatında yürütülmesi için kurumsal bir kimliğe ihtiyaç bulunduğu açık bir gerçektir. Dünyada din hizmetlerinin teşekkülü her ülkenin kendi gelenek ve kültürüne göre şekillenmektedir. Tarih boyunca din ve devlet gerek merkezi yönetim gerek danışma makamı gerek de azınlık ve sosyal tebaa açısından her zaman iç içe olmuştur.

Türkiye'de din hizmetleri geçmişten günümüze hep bir kamu hizmeti olarak icra edilmiş ve Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) adı altında faaliyetlerini yürütmüştür. Dünya genelinde bir temsil makamı olarak görülen DİB her zaman bu temsil makamına uygun ve layık görevlileri seçmeyi ve yetiştirmeyi elzem görmüş ve bu şiarı kendine yol edinmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı yürüttüğü hizmetlerde, İslâm'ın iki temel kaynağı olarak; Kur'an-ı Kerim'i ve Hz. Muhammed'in sünnetini esas almaktadır. Bunun yanında bireysel ve toplumsal hayata ilişkin değerleri, Müslümanların tarihi tecrübesini, modern çağın beşeri, ekonomik ve teknolojik değişimlerini hesaba katarak hareket etmektedir. DİB, dünya çapında; İslam'ın bir bütün olarak anlaşılmasına hizmet eden, batıl amaçları için dini istismar eden odakların eline düşmekten insanları koruyan, onların özgür iradeleri ve akıllarını ipotek altına almaya karşı duran bir anlayışı temsil etmektedir.

Yukarıda saydığımız sebepler ve ilahiyat fakültelerinden mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun tercihi olduğu göz önünde bulundurulduğunda Diyanet alanının seçilmesinin yerinde olacağına kanaat getirdiğimizden bu alanı seçtik. Dinler, öğretme ilkeleri üzerine temellenmiş aynı zamanda öğrenmelerden de bağımsız değillerdir. Din öğretimi dünyevi ve uhrevi bir gerekliliktir. İnsan yaşamı için kıymeti paha biçilemez bir olgudur. Toplumların düzeni, bireylerin ıslahı ve selameti için üzerinde durulması ve derin araştırmalar neticesi ile uygulanabilir çalışmaların meydana gelmesi beklenilen bir alandır. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, kemmiyeti ihmal etmeden keyfiyeti merkeze alan bir anlayışla, geleceğimizi emanet edeceğimiz çocuk ve gençlere, yaşayacakları çağın bilgisini vermeyi ve becerilerini kazandırmayı hedeflemektedir.

NEDEN MEDYA?

Medya; radyo, televizyon, gazete, dergi, internet, basın-yayın gibi bilgi depolamak ve iletmek için kullanılan iletişim araçlarını kapsayan genel bir terimdir. Medya kısaca yazılı, sesli ve görsel kitle iletişim araçları olarak tanımlanır.

Medya kavramı içine giren her araç, aslında bir bakıma toplumu etkileme aracıdır. Kimi zaman bir ses kimi zamansa görüntü veya yazı ile iletişim kurma aracı olarak karşımıza çıkmasıyla her birimizi yakından ilgilendiren önemli bir alan niteliği taşır. Genel olarak medyanın toplum üzerindeki etkileri; toplumu yönlendirme, kitlesel hareketleri yönetme, bilgi akışını bilinçlere sevk etmeyi sağlama, farklı kültürlerin etkileşime geçmesini sağlama, duygu ve düşünce paylaşımını sağlama vb. gibi birçok etkiye sahiptir.

Medya, nitelikli bir araç olarak kullanıldığında kitleleri iyi yönde yönlendiren, kültürler arası etkileşimi sağlayan ve kuvvetlendiren, bireyin kendisini ifade etmesinde rol oynayan bir araç iken, niteliksiz olarak kullanıldığında kişiyi ve toplumu felakete sürükleyen bir etken olması kaçınılmazdır. Özellikle dijital çağ olarak nitelendirilen günümüzde medya kişileri ve toplumları her yaş grubunda etkileyen bir realite olarak hayatımıza girmiştir. İnsanları ve toplumları bu denli ilgilendiren bir alan doğrudan veya dolaylı şekilde bizi bu alanı seçmeye yönlendirmiştir.

NEDEN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI?

Sivil toplum kuruluşları, devlet denetiminin ya da baskısının ulaşamadığı alanlarda bireylerin devletten izin almaksızın sosyal, siyasal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçlar doğrultusunda gönüllülük esasına dayalı olarak oluşturdukları topluluklardır.

Geçmişte çok eskilere dayanan bir tarihi olmakla birlikte İslami açıdan bakıldığında en önemli sivil toplum kuruluşu örneği Hz. Muhammed'in de üyesi olduğu Hilfu'l Fudul cemiyetidir. Mekke'nin ileri gelenlerinden oluşan, mazlumların ve yardıma ihtiyacı bulunanların daima yanında olmak üzere kurulan bu grup, üyeleri arasında yirmili yaşlarda olduğu halde Hz. Muhammed'i barındırması hasebiyle gençlerin toplum kuruluşlarında aktif olmasında rol model olmuştur. Osmanlı'nın modern devlet anlayışına baktığımızda ise kamunun görevleri içerisinde sayılan eğitim, sağlık, bayındırlık ve sosyal yardım gibi hizmetlerin, kişilerin teşebbüsleri sonucunda kurulan vakıf ve dernekler tarafından yürütülmekte olduğunu görmekteyiz. Tabhane, hastane, imarethane, cami, kervansaray, tekke gibi yapılar bu hizmetlere örnek olarak verilebilir.

Yine ahilik teşkilatı, sosyal hayatı düzene sokan önemli roller üs?tlenmiştir. Hem ticari hem tasavvufi anlamda ustaları tarafından yetiştirilen çıraklar belli bir vakitten sonra yeni çırakları sistemli bir şekilde kendilerinin yerine yetiştirmeye devam ederlerdi. Tıpkı ahilerde olduğu gibi günümüz gençleri bireysellikten sıyrılarak meşaleyi eline almalı, toplumu ileri doğru götürmelidir. Tarihi bu kadar eskiye dayanan sivil toplum kuruluşlarının önemi, çağdaş toplumda her geçen gün artmakta ve Avrupa Birliği'nin katılım müzakerelerinin ortaya çıkardığı ivme ile ağırlığını hissettirmektedir. En temel ihtiyaçlardan büyük kurumsal hizmetlere kadar; gönüllü örgütlerden düşünce kuruluşlarına, sosyal hareketlerden dini yardım derneklerine, hükümet dışı örgütlerden, sendika ve meslek odalarına kadar geniş bir yelpazeyi temsil eder hale gelmektedir. En nihayetinde toplumun teşebbüsleri aracılığıyla ihtiyaçların giderili-yor olması devlete olan bağımlılığı büyük oranda azaltmakta ve girişimcilik ruhunun zeminini oluşturmaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşlarının ortaya çıkmasında fikri bir alt yapı, aksiyoner bir düşünce yahut bir tepki yer almaktadır. Genel olarak toplumda herhangi bir fikri savunucu, gözetleyici, hizmet sağlayıcı, destekleyici ve üretici konumda olmaları yönüyle etki alanı geniş ve doğru yönlendirildiğinde kitlelere yön veren bir yapıya sahip olduğunu ele alırsak sivil toplum kuruluşların temelinde büyük çoğunluğu gençlerin oluşturduğunu söyleyebiliriz. Gençlik hareketlerinin aksiyoner faaliyetleri tarih boyunca kitlelere yön veren ve tarihin akışını değiştirebilir yapıda olması hasebiyle bu alan üzerinde yoğunlaşılması gereken elzem konu başlıklarından biri olarak karşımıza çıkar.

NEDEN TİCARET?

Ticaret, ürünlerin üretim sürecinden tüketimine kadar geçen zamanda, ekonomik değer taşıyan başka nesneler ile değiştirilmesi, alışı ve satışı anlamında kullanılmaktadır. Genel olarak ticaret denilince mal ticareti ön plana çıksa da bilgi ve hizmet ticareti de ticaretin kapsamı içerisindedir. Paranın keşfi ticaretin kolaylaşmasını ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. Taşımacılığın ve iletişimin de gelişmesi ile beraber ticaret bugünkü halini almıştır. Bu girişimle birlikte içinde bulunduğumuz ekonomik sistem gelişmiş ve ticareti düzenleyici kanunlar yapılmıştır. Artık ticaret ekonominin merkezinde yer almıştır.

Toplumsal her alanda olduğu gibi ticaret alanında da değişimler ve gelişimler meydana gelmiştir. Toplumun bir parçası olan birey bu değişim ve gelişmelerden doğrudan etkilenen unsur olmuştur. İnsan, dünya hayatını idame ettirebilmek adına bu alandan soyut bir şekilde yaşam süremez bu nedenle ticaret, gerek mazideki hal ve çeşitleri gerek modern etkilere uğramış günümüzdeki hali ile her birimizi pek dolaylı veya doğrudan alakadar etmektedir.

Kişiler ve toplumlar arasındaki bağın ve iletişimin kuvvetlenmesi hususunda aktif rol oynayan ticaretin İslam dininin de büyük önem atfedip İslam ticaret hukuku gibi bir alanı var etmesi bu alanı seçmemizde etkili olmuştur.

GENÇ GİRİŞİMCİLİK KAVRAMI

Girişimci, bir ihtiyacı teşhis ederek, iş fikrine dönüştüren ve gerekli riskleri üstlenerek ticari işletme kuran kişidir.Dünya üzerindeki ülkelerin karşılaştıkları ekonomik dalgalanmalar işsizlik oranlarına, kalkınma durumlarına, ekonomik göstergelerin devamlı değişmesine ve insanların ekonomik, sosyal, psikolojik durumlarına ve teknoloji ile ilişkilerine yansımakta ve bunların sonucu olarak "girişimcilik" kavramı özellikle son yıllarda üzerinde durulan ve önem verilen bir kavram haline gelmektedir. Son dönemlerde hem dünya genelinde hem de ülkemizde girişimciliğin yaygın olmasının nedenlerine bakıldığında girişimciliğin her bakımdan öneminin ve faydalarının yeni anlaşılmış olması ön plana çıkmaktadır.

Dünyanın dört bir yanında hükümetler ve yerel topluluklar refah düzeyini artırmanın ve bölgesel kalkınmaya teşvik etmenin anahtarı olarak, özellikle genç nüfus olmak üzere tüm yaş grubundaki insanların girişimciliğe teşvik edilmesini kabul etmiştir. Girişimcilerin yerine getirdikleri temel görevler: yeni ürün ve hizmet üretimi, yeni üretim yöntemleri geliştirme, yeni kaynaklar bulma ve yeni pazarlara girmedir.Başarılı girişimciler iş fikirlerine değer katmak ve etkili çözümler geliştirmek amacı güderler. Günümüzde bilim ve teknolojideki ilerlemelerle henüz ortaya çıkmamış birçok girişimcilik fikri mevcut sorunlara çözüm olma fırsatını beklemektedir. Bu yeni teknolojileri yaratan ve bunları farklı uygulama alanlarına yönlendiren genç girişimciler ise geleceğimizi şekillendirenlerdir.

NEDEN SİYASET?

Arapça kökenli bir sözcük olan siyaset, 17. yüzyılın ilk çeyreğinde literatüre girdi. Siyaset kelimesinin sözlük anlamı egemen olmak ve yönetmektir. Devletin idari alanda yürüttüğü faaliyetlerin tamamına siyaset denir. Bu kelime aynı zamanda devletler arası diplomatik ilişkileri tanımlamak için de kullanılır. Aristoteles açısından siyaset en üstün bilim dalıdır, zira Aristoteles'e göre siyaset insanların kendi hayatlarını iyileştirmek, iyi toplumu yaratmak amacıyla gerçekleştirdikleri bir faaliyettir. Siyaset toplumun temelinde var olan, toplum yönetimini, toplumsal kararları, devlet ve toplumun karakterlerini belirleyen en önemli disiplindir. Savaşa girmek, vergi koymak, sağlık ve eğitim politikalarını belirlemek, bir ülkenin bütçesini yapmak gibi konuların hepsi siyasal süreçler sonucunda alınan kararlardır. Tarih boyunca din ve devlet iç içe bir yol izlemiş ve politikalarını bu yol üzere belirlemişlerdir. Siyasetin din ve toplum ile bu denli irtibatı ve önemi bizi bu alanı seçmeye yönlendirmiştir.

İLAHİYAT'IN "AKADEMİ VE DİL" İLE İLİŞKİSİ

İlahiyat fakülteleri akademi camiasının önemli bir kısmını oluşturarak sosyal bilimler sahasında diğer alanlara da ufuk açmaktadır. İslâmî ilimler özelinde yapılan çalışmalar aslına bakıldığında tarih, coğrafya, felsefe, sosyoloji gibi alanlarla bizzat temas içerisinde ve karşılıklı olarak birbirlerine kaynaklık etmektedirler.

Batı'daki gelişmiş akademinin olmazsa olmaz parçalarından biri de ilahiyat araştırmalarıdır. Zira kurulan ilk üniversitelerin yöneticileri ve hocaları piskoposlardan oluşmuş, rönesansa kadar da din kavramı üzerinde şekillenen bir akademi anlayışları olmuştur. Bu süreçten sonra da sömürgeci zihniyetin gerekliliği olarak tasallutları altına almak istedikleri bölgeleri daha iyi tanıyıp zaaflarından yakalamak amacıyla oryantalizm faaliyetleri başlamış ve İslam'ın ilmî mirasını Müslümanlardan daha fazla tanır hale gelerek şu an ilahiyat alanında yapılan pek çok çalışmaya kaynaklık edecek literatürü ortaya koymuşlardır.

Akademi tarihi başlangıçtan itibaren düşünüldüğünde bir tersine dönüş yaşamış ve bunu yaşamaya da devam etmektedir. Peki, bu dönüşümün tekrar Müslümanların lehine çevrilmesi mümkün müdür? Bilinmelidir ki, tarih tekerrürden ibarettir ve tarihten ders alındığı müddetçe geleceği kâr elde ederek yaşamak bizlerin elindedir. Öncelikle üniversitelerimizin parlak olduğu dönemlerde işleyişe dair yeterli malumat elde edilmelidir ki geçmişten bu yana ne değiştiği hususu zihnimize oturtulup geleceği bu bilgiler ışığında inşa etme imkanı oluşsun.

Geçmişimize dair bilgi edinme noktasında da karşımıza önemli bir engel çıkıyor: yabancı dil. Üzülerek belirtmek zorundayız ki yaşadığımız vakitten bir asır öncesine ait dili anlayamayan, konuşamayan, hafızası yitik bir milletiz. Bununla da kalmayarak akademinin evrensel dili haline gelmiş olan İngilizce ve İslam tarihini anlamada önemli bir yere sahip olan Arapça öğretiminde oldukça geride kalmış durumdayız. Hangi konuda araştırma yapılırsa yapılsın literatür taraması sırasında fark edilecektir ki ortaya konan araştırmaların çoğu İngilizcedir. Geçmişte Müslümanlar tarafından yapılmayan çalışmalar oryantalizmin de katkısıyla gayri müslimler tarafından yapılmış ve kaynak noktasında kendilerine muhtaç bırakılarak İngilizce'yi anlamadan hâkim olunabilecek bir konu kalmamıştır. Her alan ile bağlantılı ve ilişkisi yadsınamaz olan ilahiyatın akademi ve dil hususuna dair çalışmalar yürütmesi elzemdir.

ALANLARIN İLAHİYAT İLE BAĞLANTISI

Gerek sosyal bilimler gerekse İslami ilimler alanında derin araştırmaların, tartışmaların, eğitimlerin olduğu ilahiyatlar akademi ve dil bilincine sahip olmalı, gerekli öğrenimi elde etmelidirler. Akademide yaşanan gelişmelerin bilinmesi, kanıtlanması, çalışmaların yayınlanması ve kamuoyu ile paylaşılması gereklidir ki bunun yolu da akademi ve dilden geçer.

Bu nedenle biz ilahiyatlı öğrenciler olarak bu alanda ilerleme kaydetmeyi hedefliyor, çalışmalarımızı bu bilinçle şekillendirmeyi amaçlıyoruz.

İLAHİYAT'IN "DİYANET VE DİN ÖĞRETİMİ" İLE İLİŞKİSİ

Din öğretimi uhrevi bir gereklilik ve insan yaşamı için kıymeti paha biçilemez bir olgudur. Toplumların düzeni, bireylerin ıslahı ve selameti için üzerinde durulması ve derin araştırmalar neticesi ile uygulanabilir çalışmaların meydana gelmesi beklenilen bir alandır. Din öğretiminin bilgilerin yalnızca kavranması ve zihne yerleştirilmesi değil aynı zamanda içselleştirilip benimsenmesi, bireyin düşüncelerini etkilemesi de gerekmektedir. Bu durum yaşantı içerisinde sosyal etkileşimlerle akademi içerisinde ise kurum ve kuruluşlarla mümkündür. Dinler, öğretme ilkeleri üzerine temellenmiş aynı zamanda öğrenmelerden de bağımsız değillerdir. Bugün kök değerlerimiz temelinde çocuk veya genç her insanın toplumda belirli bir şahsiyet yapısına kavuşmasında din eğitimi zorunluluk arz ettiğinden toplumun tüm kesimlerine hitap edebilecek çeşitlilikte yaygın bir öğretim modeli ihtiyacı kendini göstermektedir.

Cumhuriyet tarihinden itibaren din öğretimi farklı dönemlerde karşımıza çıkmıştır. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile eğitim ve öğretimde birlik sağlanmaya çalışıldığı dönemde müstakil bir ders olarak verilmeyen din eğitim ve öğretimi bir dönem başka derslerin altında öğretilirken 1980'lerden itibaren Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi(DKAB) ismiyle müstakil-zorunlu ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Sonraki dönemlerde İslam enstitülerinin açılmasıyla din eğitim ve öğretimi için öğretmen yetiştirmek amacıyla yükseköğretim kurumuna olan ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Günümüzde İlahiyat/ İslami İlimler fakültesi olarak faaliyete geçen kurumlarımız ülkemiz genelinde farklı misyon tanımlamalarıyla ortak hedef olan din öğretiminde yetkin birey yetiştirmek gayretiyle eğitim-öğretimlerine devam etmekte olduğundan İlahiyat/İslami ilimler fakültesinde okuyan ve mezun olmuş gençlerin toplumun her alanında mevcudiyet göstermesi elzemdir. Kuruluşu Cumhuriyet dönemine dayanan Diyanet İşleri Başkanlığı(DİB) nın ,

ALANLARIN İLAHİYAT İLE BAĞLANTISI

bünyesinde görev yapan din görevlilerinin en önemli ve kapsamlı insan kaynağı tarih boyunca İlahiyat/ İslami İlimler fakülteleri olmuştur. Özelde Türkiye ve genelde tüm dünyaya hitap eden Diyanet İşleri Başkanlığı'nın donanımlı ve nitelikli din görevlilerine olan ihtiyacını karşılamada ilahiyat fakültesinde alınacak eğitim önemli bir yer tutmaktadır. Yapılan araştırmalar neticesinde ilahiyat fakültelerinden mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun diyanet alanına yöneldiği görülmektedir. Lakin DİB'in temel felsefesinin öneminin doğru kavranması bu noktada elzemdir. Diyanet, temeline dini teammülleri alarak kadın-erkek, çocuk-büyük, yaşlı-genç, müslim-gayrimüslim, zengin-fakir tüm sosyal sınıflara hitap eden, toplum nazarında din noktasında en yetkin mevki olarak görülen, toplumların en kılcal damarlarına kadar uzanan, en önemlisi de temsil makamı olan bir kurumdur. Bu alanda yetkin kişiler yetiştirmek İlahiyat fakültelerinin öncelikli görevleri arasında sayılmalı, bu yapıya yönelik öğrencilere özel eğitim verilmelidir. DİB'in istihdam ettiği eğitimciler genel itibariyle imam-hatip liselerinde(İHL) eğitim gördüğünden; Milli Eğitim Bakanlığı(MEB) ile DİB arasında din eğitim ve öğretimi açısından koordineli bir çalışma vardır. MEB'e bağlı DKAB ve IHL'ler ya da toplumsal bazlı diyanete bağlı imam-hatip, müftü, vaiz gibi topluma hayatı boyunca dokunmayı hedefleyen dini faaliyetler câmi, kuran kursları vb. yerlerde îfâ edilip doğrudan Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. İlahiyat / İslami İlimler gençleri, bir aktarım ve üretim süreci olan din öğretiminde ortaya bir ürün çıkarabilmek için geçmişi sağlıklı bir şekilde muhasebe ve muhakeme edip günceli gerçekçi bir şekilde çözümlemelidir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi ilahiyat ise gerek dil gerek de dini açıdan DİB'e kaynak sağlamakta en yetkili ve donanımlı kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. 2013 yılında DKAB bölümünün kapatılıp İlahiyat fakülteleri bünyesine alınması ile yukarıdaki eğitim gruplarına hitap edecek eğitmenler, formasyon eğitimini de tamamlayan ilahiyat fakültesi öğrencilerinden seçilmeye başlanmıştır. İlkokul dördüncü sınıftan lise son sınıfa kadar zorunlu ders olarak verilen din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri toplumun en küçük yaş grubundan fikri ve karakteristik yapılarının oturmaya başladığı lise dönemine kadar dini olarak en çok muhatap oldukları eğitimdir. Böylesine önemli bir dönemin dini ihtiyacını karşılayan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğreticiliği nitelikli ve ehliyet sahibi eğitmenleri yetiştirecek İlahiyat fakülteleri ile gerçek hedefine ulaşacak ve varlığını koruyacaktır.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi'nin öneminden bahsetmişken formasyon eğitimlerinin önemine de değinmekte fayda görüyoruz. DKAB derslerinin bu yaş gruplarında verilebilmesi için eskiden eğitim fakültelerinde verilen 2018 yılından itibaren de İlahiyat fakültelerinin müfredatına dahil edilen formasyon eğitimleri din öğretimi açısından yüksek önem arz etmektedir. Din öğretimi açısından formasyon eğitimi öğretmenin öğrendiği bilgiyi aktarması için elzemdir. İlahiyat fakültelerinde bu eğitim ve dini temelin paralel şekilde nitelikli bir donanım haline getirilmesi, ilahiyat öğrencilerinin bu donanıma sahip olması Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanındaki kalitenin artmasını sağlayacaktır.

İLAHİYAT'IN "MEDYA" İLE İLİŞKİSİ

İlahiyat Fakülteleri esasında ilk açıldığı tarihten itibaren medya ile iç içe bir süreç yürütmüşlerdir. Medya ile ilk temas, ana akım medya dediğimiz dergi gazete vb. daha sonraları dijital medya olan mobil cihazlar, TV ve bilgisayar gibi cihazlarla olmuştur. Günümüzde ise tüm dünyayı etkisi altına alan sosyal medya bu bağlantıyı sürdürmüştür.

Hâlihazırda akademik dergi ve makaleler varlığını sürdürse de yerini büyük çoğunlukta dijital kitap ve sesli makalelere bırakmış, görsel argümanlara yönelim artmıştır. İlahiyat Fakülteleri'nin bu alanda yeterli argümanı olmadığı bir gerçektir. Dijital çağ ve topluma hitap etme yükümlülüğü olan İlahiyat fakültelerinin bu alandaki eksikliklerini gidermeleri elzemdir.

Pandemi sürecinin de etkisiyle bu yönelim hemen hemen tamamen medyaya yönelmeye sebebiyet vermiş ve bu alandaki ihtiyaç daha da belirginleşmiştir. Özellikle eğitim materyalleri hususunda güncele uygun nitelikli dini içeriklerin üretilmesi ve planlanması gerekmektedir. Medyanın kitleleri harekete geçirme ve yönlendirme gücü toplumlarda onarılamaz hasarlara yol açmış İslamofobi gibi akımlar her geçen gün etkisini şiddetlenerek göstermeye devam ettirmiştir. Yapılan araştırmalar sosyal medya kullanımının 3 yaşına kadar düştüğünü göstermekte ve her geçen gün etkileri gözle görülür şekilde artmaktadır. Medyacıların ilgili alanlarda içerik üretmede ilahiyat fakültelerinden faydalanarak yeni argümanlar ortaya koymaları elzemdir.

İlahiyat öğrencilerinin bilgi kaynaklarını bulma yolunda medyayı kullanarak erişilebilirliklerini artırdıkları da bir gerçektir. Sanal kütüphaneler bu erişilebilirliği artırmış dünyanın hemen hemen her kütüphanesine kolaylıkla ulaşıp kitapların ve makalelerin dijital kopyalarına ulaşarak faydalanma imkânı sunmuş, zaman ve maliyetten tasarruf ederek bilgi edinmelerine imkân sağlamıştır. Gözlemlediğimize göre akademik araştırmalarda imkân bulduğumuz kaynak sayısı ve niteliğini eğitici olarak aktarma ve ifade etmede bulamıyoruz. Örneğin Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatına dair hemen hemen her bilgiyi orijinal kaynaklarından okuyabilme ve araştırma imkânı bulduğumuz kolaylığı ve niteliği medya ile insanlara aktarma konusunda halen 1976 yılında yapılmış Çağrı filmi ile aktarmakta çare buluyor ve yeni ve nitelikli bir eser ortaya koyamıyoruz.

Biz İlahiyat Fakültesi öğrencileri olarak dini eğitimi ve sosyal bilimler ile bağlantılı bilgilerimizi bu mecra ile daha güçlü aktarabilir, çağın gerekliliğini göz ardı etmeden bugüne hitap edebilmenin yollarını bulabiliriz.

İLAHİYAT'IN "SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI (STK)" İLE İLİŞKİSİ

Ülkemizde yaklaşık yüz bin sivil toplum kuruluşu bulunmaktadır. Bu sivil toplum kuruluşlarının bir çoğu gençler üzerinde de çalışmalar yapmaktadır. Türkiye nüfusunun yaklaşık 13 milyonu yani %15'i genç nüfusu oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalara göre 15-30 yaş arası gençlerin %94'ü herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye değildir. Gençlerin yalnızca %6'sı sivil toplum kuruluşu üyesidir. Ve bunlardan %3'ü üye olduğu kulüpleri sivil toplum kuruluşu zannetmektedir. Gençlik STK'larının çoğunun yönetiminde ise gençler bulunmamaktadır. Bu noktada gençler kendi aksiyonlarını kendileri alamamış ve bu alanda bir ihtiyaç doğmuştur. Ve böylelikle günümüzde gençlerin sivil topluma bakış açısı "sıradan" kelimesiyle tanımlanmış ve bu alana olan ilgileri zayıflamıştır. Bu minvalde sivil toplum kuruluşlarının gençler nezdinde farklı çalışmalara attıkları imzalar ile toplumsal hayata olan faydalar artacaktır. Unutulmamalıdır ki Hz. Peygamberin (s.a.v) yetiştirip ordusuna komutan tayin ettiği ve civar illere öğretmen olarak gönderdiği isimlerin hepsi gençtir.

Ana temasında "gönüllülük" yatan sivil toplum faaliyetleri, toplumda kitlelere yön verme yönüyle ilahiyat fakülteleri ile ortak paydada birleşmektedir. Bu ortak paydaya İslam dininin önemsediği, 'kardeşinin nefsini kendi nefsine tercih etme' şeklinde izahı yapılabilecek isâr kavramını da dahil edebiliriz. Bu ve benzeri sebeplerle ilahiyat mezunlarının bir kısmı sivil toplum kuruluşlarında görev yapmaktadır. Gençliğe hizmet geleceğe hizmettir. Bu sebeple genç kardeşlerimiz için elimizden geldiğince alan açmak bizlere vazifedir.

Sonuç olarak ilahiyat fakülteleri sivil toplum kuruluşlarıyla dirsek teması halinde varlıklarını sürdürmektedirler. Doğru yönlendirmeler ve destekler ile kitleleri harekete geçirme noktasında çok iyi bir sonuca ulaşacağı öngörülmektedir.

İLAHİYAT'IN "TİCARET" İLE İLİŞKİSİ

Din ve ticaret insanlık tarihi boyunca iç içe olmuştur. İslam dini ise ticaretin sınırlarını çizerek helal dairesi içine almış, kişinin malının gasp edilmediği, tek taraflı zenginlik getirmeyen, helal ürünler ile yapılan her türlü ticareti serbest bırakmıştır. Bizatihi Hz. Muhammed (s.a.s.) ticaret ile uğraşmış ve geçimini ticaret ile sağlamıştır. İslam'ın toplumsal hayatta öne çıkardığı iki önemli ilke vardır. Bu ilkelerden ilki kul hakkı duyarlılığı, ikincisi ise helal kazanç bilincidir.Ana ilkesi dürüstlük ve güvenilirlik olan ticaret ahlakı, ticaretle ilgilenecek Müslüman kitle için kimliğinin ziynetidir.

ALANLARIN İLAHİYAT İLE BAĞLANTISI

Ekonomi ise hayatın her yönünün kesiştiği ortak alandır bundan dolayı küresellik ve sekülerizmin yaygın olduğu günümüz dünyasında islami bir ticaret ve İslam ekonomisinin canlanması gerekmektedir. Dini yükseköğretimin yani ilahiyat/islami ilimler fakültelerinde ticarette ahlaklı ve erdemli olmak sabitesinde felsefi, tarihi ve aktüalite boyutları ele alınıp aksiyon haline getirilmelidir.

İlahiyat gençleri pek tabii farkındalar ki 'terazisi dolayısıyla kazancı düzgün olmayan bir toplumun hiçbir işi düzgün gitmez. İnanç sistemimizle aynı doğrultuda ve aynı hassasiyeti güden dürüst, adil ticaret nedir, nasıl olur? sorusunun cevabı ilahiyat fakülteleri tarafından verilmelidir ki 21. yy dünyası helal kazanç hassasiyetini temel alan İslam Ekonomisinden bahsedebilsin. İslam dini, ayetler ve peygamber efendimizin sünnetleriyle mükemmel bir sosyo-ekonomik hayat örneği sunar. Bize düşen inanmak, başlamak ve asrın ihtiyaçlarına uygun olarak hayata aktarabilmektir.

İlahiyat fakülteleri her ne kadar eğitim fakülteleri adı altında olsa da hitap ettiği alan gereği hayatın her alanında söz sahibi olmuştur. İslam Ticaret Hukuku adı altında yapılan borçlu-alacaklı ilişkileri, kıymetli maden, menkul ve gayrimenkuller, cins ve kıymetli mallar, takas ve bankalar ele alınmış ve sınırları çizilmiştir. İlahiyat fakülteleri takas usulünden günümüz kripto paralarına kadar her türlü ticari ilişkide dini teamüller göz önünde bulundurulmuş halk nazarında da bir müracaat mercii olmuşlardır. İlahiyat fakültelerinde ticaret üzerine verilen eğitimlerin temeli genelde “İslam Hukuku” dersinde atılmakta yakın tarihte başlatılan seçmeli “İslam Bankacılığı” ve “İslam İktisadı” dersleri ile desteklenmektedir. Esasen toplumların var olması ve ilerleyişi göz önünde bulundurulduğunda İslam hukukunu da ele alırsak ticaretin ilgi görmemesi bir tezat olarak karşımıza çıkmaktadır.

Biz ilahiyat fakülteleri öğrencileri olarak her alan ile ilgili olduğumuz gibi ticaret alanı ile de ilgili olmak durumundayız zira yaşam koşulları ekonomi üzerine bina edilip sürdürülmektedir. Her birey de yaşamsal sorumluluğunu yerine getirmek adına bu alan ile ama uzaktan ama yakından mutlak surette ilgilenmek durumundadır. Fakülte eğitim ve öğretimimiz kapsamında her alana taalluk eden bir sürecin ardından hayata atılırken birçok alana istihdam sağlanabilen bireyler olarak topluma dahil olmaktayız. Bu alanların başında da hiç şüphesiz ticaret bulunmaktadır. Bir çoğumuz gerek baba-ata mesleğini devam ettirerek gerekse çağın ihtiyaçlarına binaen bu alan ile direkt bağlantılı mesleklere yönelmektedir.

İLAHİYAT'IN "SİYASET" İLE İLİŞKİSİ

Tarih boyunca din ve devlet her zaman iç içe olmuş alınan kararlar ve politikalarda birbirlerini destekler yapıda olmuşlardır. Din kelimesi köken olarak "inanç ve ibadet kuralları sistemi” manasına gelen “deyn” kelimesinden türemiş bir toplum düşünce

sisteminin temeli olmuştur. Siyaset, toplumların yönetilmesi bağlamında her dönem ve toplumda var olmuştur. Zira insan tabiatı gereği yalnız yaşayamayan, yaşamını idame ettirebilmek için bir başkasına ihtiyaç duyan sosyal bir varlıktır. Bu nedenle insanlar bir arada yaşamış ve bunun gerekliliğini de yine ihtiyaç olarak görerek tayin ve tanzim etmişlerdir. İnsanların bir arada huzur ve selamet içinde yaşamasının bir çok sebebi vardır, bunların en başında da toplumsal kurallar, töreler, kanunlar, yasalar vb. bulunmaktadır.

Asr-ı Saadet de siyasetin sağlam şekilde bina edilip yürütüldüğü, sosyal sınıf ve düşünce farklılıklarının, kriz yönetimlerinin, devlet politikalarının temelden ve etkili bir şekilde imar ve inşasının yapıldığı bir dönemdir. Hz. Muhammed (s.a.s.) yalnızca inanç ve ibadet konularında değil toplum kuralları ve devlet politikaları konusunda da önder ve örnek olmuştur. Tarihe yön veren, çağ açıp çağ kapatan İslam devletlerinin temel sistemlerine bakıldığında dini hedef ve alt yapılar her zaman mihenk taşı niteliğinde olmuştur. Yukarıda belirtilen din ve siyaset temelli açıklamalar bize ilahiyat fakültelerinde yalnızca inanç konularının değil siyaset gibi toplumu yakından ilgilendiren konuların da yer verilmesinin öneminden bahsetmektedir. Halihazırda ilahiyat fakültelerinde yer alan müfredatta tarih, sosyoloji ve psikoloji temelli derslerin yer alıyor olması siyaset alanına yönelik alt yapıyı sağlamaktadır. İlahiyat öğrencilerin siyasete yönelim oranları ve belirtilen sebepler göz önünde bulundurulduğunda liyakat temelli bir siyasi kültürün inşası ve devamı için ilahiyatın siyasetle yakın bir ilişki içerisinde olduğu bir gerçektir.

AKADEMİ VE DİL

Projenin Adı:

Lisansüstüne Giriş Okulu

Projenin Amacı:

Lisansüstü eğitimine başlayacak olan ilahiyat fakültesi öğrencilerine rehberlik ederek doğru alanı seçmelerinde yardımcı olup akademinin kalitesinin artmasına katkıda bulunmak.

Projenin Gerekçesi:

Akademinin lisans ve lisansüstü kısımlarına dair pek çok ihtiyaç bulunmakla beraber lisansüstüne başlayacak olan öğrencilere yönelik rehberlik ihtiyacı göze çarpmaktadır. İlahiyat öğrencilerine dönük yapılan bazı araştırmalar göstermektedir ki lisanstan sonra akademide devam etmek isteyen kesimin zihnindeki sorular tam olarak cevaplanamıyor ve gelecekte kendisini bekleyen eğitim hayatı muallakta kalıyor.

Bu ihtiyaca binaen Türkiye İlahiyatlar Derneği çatısı altında ilahiyat alanına dair yüksek lisans bölümlerinin tanıtımlarının yapıldığı alanında uzman hocaların öğrencilerin sorularına bizzat yanıt vererek zihindeki soru işaretlerine mahal bırakmayacak bir “Lisansüstüne Giriş Okulu” başlatacağız. Bu söyleşiler her yıl yüksek lisans başvuruları başlamadan yapılacak ve öğrencinin alan seçiminde ana rehber konumunda olacaktır.

Projenin İçeriği:

Lisansüstüne Giriş Okulu, her sene yüksek lisans ve doktora başvuruları başlamadan yaz aylarına tekabül edecek şekilde gerçekleştirilecektir. Yüz yüze ve çevrimiçi katılım seçeneğiyle maksimum miktarda öğrencinin faydalanması sağlanacaktır.

Türkiye’nin dört bir yanından ilahiyat fakülteleri hocaları konuk edilerek kendi alanları hakkında lisansüstüne başlamak isteyen öğrencilere gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve öğrenciler de bu alanlara dair zihinlerindeki soruları hocalara yöneltecektir.

Projenin Adı:

Üç Lisan Uluslararası İslami İlimler Çalıştayı

Projenin Amacı:

Türkçe, Arapça ve İngilizce yapılacak olan İslami ilimler temalı çalıştaylar ile uluslararası kamuoyunda ilahiyat fakültesi öğrencilerinin kendilerini ifade etmelerini sağlayarak ilmî çalışmalara lisans yıllarında başlayıp bu yolculuğu ömürlerinin sonuna kadar sürdürmelerini hedefliyoruz.

Projenin Gerekçesi:

Uluslararası çalıştaylar, ilmî alışverişin son raddede yaşandığı ve katılımcıların ülke sınırlarını aşarak farklı coğrafyalardaki insanların benzer konularda ne denli çeşitli düşünebildiklerini gözlemleme şansı buldukları ortamlardır.

Ülkemizde bu tarz çalıştaylara genel itibariyle tecrübeli akademisyenler katılmaktadır. Aslına bakıldığında bu durumu normal karşılamak mümkündür zira uluslararası çalıştay ortamında hem yabancı dil hem de alan yetkinliğine hakim insanların bulunması tabîdir fakat gerekli koşullar sağlanarak lisans ve lisansüstü seviyesindeki öğrencilerin de bu ortamı teneffüs etmesi, akademideki gençlerin ilme dair merakını artırmada önemli rol oynayabilir.

Projenin İçeriği:

"Üç Lisan Uluslararası İslami İlimler Çalıştayı" yalnızca öğrencilerin ve danışmanlıkta bulunan hocaların katılımıyla Arapça, İngilizce ve Türkçe'nin ana dilde konuşulduğu ülkelerde gerçekleştirilecektir.

Türkiye'deki katılımcı öğrenciler kendilerini yetkin seviyesine yakın hissettikleri alan ve dil ile çalıştaya dahil olacak İngilizce ve Arapça çalıştayların gerçekleştirileceği ülkelerde de gerekli kurumlarla bağlantıya geçilerek oradaki öğrencilerin de katılımları sağlanacaktır.

İslami ilimler merkezinde gerçekleştirilecek olan çalıştaylarda İslam ümmetinin birincil sorunlarıyla ilgili olma hususu öncelenecek ve hazırlanan raporların İslam İşbirliği Teşkilatı başta olmak üzere kamuoyu ile paylaşımı sağlanacaktır.

Projenin Adı:

Ana Dilimiz Arapça Dil Kampları

Projenin Amacı:

Yurt dışına çıkma imkanının oldukça güçleştiği günümüzde Arapça dil öğreniminin pratik boyutunu geliştirerek ilahiyat fakültesi öğrencilerinin yabancı dile dair konuşma üzerinde vuku bulan korkularını aşmalarında yardımcı olmayı hedefliyoruz.

Projenin Gerekçesi:

İlahiyat öğreniminin kalitesini artırmak İslam dininin indiriliş dili olan Arapça 'ya vukûfiyet ile mümkündür. Zira temel İslamî ilimlerin ana kaynakları Arapça olarak yazılmış ve Arapça, dinin temel mesajını anlamada önemli rol oynamıştır. Günümüzde tercüme faaliyetleri son derece gelişmiş olmakla beraber hiçbir tercüme eser o kaynağın asıl halini okuyup anlamakla eş tutulamamaktadır.

Tüm yabancı dillerde olduğu gibi Arapça öğrenimi de yalnızca tek aşamadan oluşmayıp okuma, dinleme, yazma, konuşma gibi pek çok merhaleden meydana gelmektedir. Eğitim almış olduğumuz ilahiyat fakülteleri özellikle hazırlık sınıfında okuma, anlama, yazma dil yetilerine hakim olmayı sağlarken müfredat sınırlamasından ötürü konuşma yeteneğimizi geliştirmekte eksik kalmaktadır.

Yukarıda belirtmiş olduğum sebepler ve ihtiyaçlar minvalinde hazırlamış olduğumuz "Ana Dilimiz Arapça Dil Kampları" ilahiyat fakültelerinde okuyan öğrencilerin pratiğe dönük dil becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Projenin İçeriği:

Her yıl ara tatil ve yaz tatilinde yapılacak olan dil kampları sınırlı kontenjan dahilinde Arapça dışında herhangi bir dilin konuşulmasının yasak olduğu bir ortamda gerçekleştirilecektir.

Sabah saatlerinde alanında uzman hocalar tarafından dersler işlenecek kalan vakitlerde ise Arapça konuşma becerisini geliştirmek adına hazırlanmış olan oyunlar oynanacak ve bu minvalde çalışmalar gün boyu devam edecektir.

Kampların en önemli özelliği Arapça dışında herhangi bir dil ile iletişime geçmemektir. Kamp görevlileri tarafından bu durum takip edilecek kurala riayet etmemekte ısrarcı katılımcıların kamplarına son verilerek dil kampının amacının hasıl olması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Arapça kampı sonunda bir münazara yarışması düzenlenecek ve yapılması planlanan bir diğer çalışmamız olan "Uluslararası Çalıştaylar"ın öğrenci seçmelerinin bir bölümü de bu yarışmanın sonucuna göre şekillenecektir.

DİN ÖĞRETİMİ VE DİYANET

Bu alana dair dört proje önerisi sunmaktayız.

1.Projenin Adı :

Lider Öğretmen Eğitimi

Projenin Amacı:

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çalışacak öğretmen adaylara fakülte desleri haricinde verilecek bir liderlik eğitimidir.

Projenin Gerekçesi :

Lider öğretmen; problem çözebilen, etkili iletişime sahip, değişim ve dönüşüme açık, araştırmacı ve eleştirel düşünceye sahip, hem meslektaşını hem de öğrencilerini geliştirmeye ön ayak olan kişi olarak tanımlanmaktadır. Lider öğretmen sınıfını iyi tanıyan ve o sınıfla toplumsal anlamda faydalı bir dönüşüm için proje tasarlayıp aksiyon alabilen bu anlamda öğrencilerini çok iyi motive edebilen bir öncüdür. Din öğretiminde böyle öncü öğretmenler yetiştirmeye destek olmak amacıyla Lider Öğretmen Eğitimi Müfredatı oluşturup faydalı bir nesil yetiştirmeyi gaye edindik.

Projenin İçeriği :

•Aşama : Bu dersler dahilinde sınıf yönetiminde öğretmen tiplerinden teorik olarak bahsedilir. Vizyoner, demokratik, lider, serbest öğretmen vb. kısımlandırılmış öğretmen tiplerine örnektir.

•Aşama : Uzmanlar tarafından öğretmen tiplerinin en faydalısı “lider öğretmen” tipi olarak görülür. Bu aşamada dersler teori ve uygulama olarak iki yönlü ele alınır. Müfredat sonunda öğretmen adayları; çok yönlü gelişim, problem çözme, değişime açık, aksiyoner, etkili iletişim becerilerine sahip, araştırmacı, eleştirel ve sorgulayıcı düşünme yapısına sahip, proje ve etkinliklerde öncü bir birey olma kazanımlarına sahip olacaktır.

2.Projenin Adı:
Hitabet – Diksiyon Eğitimi

Projenin Amacı:
Topluma kazandırılmak istenen öğrencilerin konuşma esnasında kelime kullanım ve telaffuzları, tonlama inceliklerinin hitap edilen kitleye göre ayarlanması ve Türkçeye olan hakimiyeti hitabet ve diksiyon eğitimi ile desteklenmesi hedeflenmektedir. Çalışmalarımız bu minvalde öğretmen ve öğretmen adayları için de ihtiyaç görülen noktalarda proje ve faaliyetleri hayata geçirmeyi hedeflemektedir.

Projenin Gerekçesi:
Öğrencilere ve topluma örnek teşkil eden öğretmenlerin alan bilgi ve donanımlarının yanı sıra Türkçeyi en etkili ve doğru şekilde kullanımı da önem arz etmektedir. Öğrenci – öğretmen ve toplum ilişkisinde akıcı ve anlaşır etkili ve güzel konuşma sanatı olarak tanımlanan hitabete hakim olmak önem arz etmektedir.

Proje Aşaması:
Kendilerini bu alanda geliştirmek isteyen öğrenciler için doğru kelime kullanımına bağlı olarak telaffuz ve tonlamanın önemsendiği eğitimde öğrencilere eğitmenler tarafından gerekli bilgiler verilecek ve eğitim öğretmen-öğrenci staj uygulamalarıyla desteklenecektir.

3.Projenin Adı:
Makamlı Kur'an-ı Kerim Okuma Ve Hatiplik Eğitimi
Öğretmen ve öğretmen adayları, Kuran kursu öğreticisi, imam-hatip, vaiz için makamlı Kur'an-ı Kerim Okuma ve Hatiplik Eğitim projesi.

Projenin Amacı :
Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde okumak biz Müslümanlar için bir gerekliliktir. Eğitim projemiz Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde okumayı ve İslam'ı topluma, gönülden gönüle bir muhabbetle aktarmayı hedeflemektedir.

Projenin Gerekçesi:
MEB tabanlı eğitim kurumlarında veya Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Kuran kursu ve camiilerde halihazırda görevlerini yerine getiren din görevlileri ve öğretmen adayları için din eğitim ve öğretim süreçlerinde önemli görülen iki nokta; Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde okumak ve hitap edilen konu ve kitleye hakim olmaktır. Bu sebeple

dünyevi ve uhrevi yaşam içinde öğretici sıfatıyla toplumda yer alan kimseler için Kur'an-ı Kerim'i güzel okumak; hitap edilen kesim için konuyu en doğru, etkili ve kalıcı şekilde ifade etmek önem arz ettiğinden böyle bir projenin gerekliliğini düşünmekteyiz.

Proje Aşaması:

Bu alanda ihtisas sahibi olmak isteyen İlahiyat/ İslami İlimler menşeili kişiler için eğitimimiz, alanında uzman hocalarımız rehberliğinde uygulamalı bir şekilde verilecektir. Katılımcılar Kur'an-ı Kerim'i sahih ve makamlı bir şekilde okuyarak hatiplik vasfıyla, muhatap kitlesinin gönlüne Allah kelamıyla esenlik verecektir.

4.Proje Adı:

İhtisas Okulu

Hazırlık öğrencileri kapsayan lisans son sınıfa kadar alan uzmanlığı hedefleyen "İhtisas Okulu" projesi.

Projenin Amacı :

İhtisas okulu bu noktada etkili ve kaliteli eğitimcilerin yetiştirilmesini ve çeşitli alanlarda ihtiyaca binaen topluma kazandırılmasını hedeflemektedir.

Projenin Gerekçesi:

İlahiyat ve İslami İlimler fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin geleceğin akademi, öğretmen/hoca kadrolarında yer alacağı toplum ile direkt olarak iletişim içinde olacağı düşünüldüğünde alan noktasında kapsamlı bilgi sahibi olmak önem arz etmektedir. Alanında uzman olan kimseler toplumun ihtiyaçlarına, öğrencilerin eğitim ve öğretimlerine katkıda son derece etkili olacak dini ilimlerin yanı sıra sosyo- kültürel, ekonomik, ticari ve siyasi bir çok meselede dini temelde önemli katkıda bulunacaklardır.

Proje Aşaması:

İhtisas Okulu'na katılım sağlayacak hazırlık sınıfı öğrencileri, okul ders muhtevası içerisinde kendilerini geliştirebilecekleri dini eğitim ve sosyal bilimler eğitimlerini bir arada alırken aynı zamanda Arapça ve İngilizce dil eğitimi desteği de alacaklardır.

MEDYA

Proje'nin Adı:
ME&ED Medya Akademi

Projenin Amacı:
ME&ED Medya Akademisi (Media Education Academy), medya alanındaki birikimlerimizi ve istidatlarımızı ortaya koymak, farklı sahalarda çalışma yürütmek amacı ile oluşturduğumuz bir akademidir.
Gayemiz, medyanın teknik ve kreatif alanlarında çeşitli eğitimler vererek birikimlerimizden başkalarının da faydalanmasını sağlamak ve sunmayı hedeflediğimiz geniş imkânlar ile insanlara uğraş alanları ve mesleki tecrübeler kazandırabilmektir.

Projenin İçeriği:
Medya alanında literatüre katkı sağlayan çeşitli projeler hazırlamak, bu minvalde eğitimler vermek gibi temel hedeflerdir. ME&ED Medya Akademisi olarak kabuğunu kırmak, medyada yaratıcılığın sınırlarını zorlamak ve hayallerini gerçeğe dönüştürmek isteyen tüm herkesle birlikte düşünmeyi, öğrenmeyi ve üretmeyi hedefliyoruz.
Verilecek olan eğitimlerimiz; sosyal medya içerik üretimi, grafik tasarımı, ileri seviye fotoğrafçılık eğitimi, kurgu, montaj ve post prodüksiyon teknikleri, senaryo ve metin okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, Youtube içerik üretimi, temel web eğitimi ve web programlama vs.'dir.

Projenin Adı:
STK'lar İzinde Medya Stajı

Projenin Amacı:
ME&ED Medya Akademisi sonunda, eğitime katılmış olan kişilere sahada tecrübe kazandırmayı hedeflemektedir.

Projenin İçeriği:
Eğitime katılmış kişilerin verilen sosyal medya içerik üretimi, grafik tasarımı, ileri seviye fotoğrafçılık eğitimi, kurgu, montaj ve post prodüksiyon teknikleri, senaryo ve metin okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, Youtube içerik üretimi, temel web eğitimi ve web programlama vs. eğitimlerden sonra hangi alanda ilerlemek istediklerini belirlemeleri öncelikli aşamamızdır. Daha sonrasında seçtikleri alana göre farklı

STK'larda stajyer olarak başlayacaklardır. Alana göre belirlenmiş olan staj süresi sonunda ise kendilerine Derneğimiz ve Staj yaptığı Sivil Toplum Kuruluşu tarafından katılım belgesi verilecektir.

Projenin Adı:
Ödüllü İlahiyat Kısa Film Yarışmaları

Projenin Amacı:
Diyanet ve Din öğretimi alanında argüman olarak kullanılabilecek kısa film ve videolar elde etmek ve ödüller ile bu alana teşviki arttırmayı hedeflemektedir.

Projenin İçeriği:
Ödüllü İlahiyat Kısa Film Yarışmaları yılda bir kere yapılmak üzere planlanmış bir projedir. Projemiz üç aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada, başvuru ile yarışmaya katılacak olan argümanların toplanması yer almaktadır. İkinci aşamada, toplanan argümanlar komisyon tarafından değerlendirilecektir. Son aşamada ise, değerlendirme sonucunda yarışmayı kazanan kısa film ve videoların ödülleri bir tören ile takdim edilecektir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE GENÇLİK

Proje ismi:
Gönüllülük Okulu

Proje işleyişi:
İlk aşamada teorik anlamda sivil toplum kuruluşlarının tarihçesi işlenecektir. İkinci aşamada öğrenciler her hafta bir STK üyesi ile bir araya gelerek 1,5-2 saatlik bir ders görecekler, bu derste öğrenciler günümüz STK'larını tanıyacak, sistemleriyle alakalı bilgi sahibi olacak ve bu STK'ların nasıl yürütüldüğüne dair bizzat STK'ların kurucu üyelerinden tüyolar alacaklardır.

Amaç, Hedef ve Kazanımları:
Gönüllülük okulu, sivil toplum alanında kendini yetenekli ve ilgili gören gençlerimizde ilk olarak STK şuuru oluşturma, daha sonrasında ilgili sivil toplum kuruluşu başkanıyla bir araya getirerek bir anlamda tecrübe aktarımı ile ufuk oluşturma amacı gütmektedir.
Başlangıç olarak gençlere sivil toplum kuruluşlarının tarihsel incelemesi yaptırılarak bir şuur oluşturulacaktır. Burada öğrenciler tarihte olan birçok STK'nın hangi

amaçlarla kurulup yıllar boyu devam ettiğini, kimlerin o kurum ve kuruluşlarda hizmet verdiğini ve hizmet verirken nelere dikkat ettiğini öğrenecektir. Örnekleriyle incelendiğinde öğrenciler sivil toplum kuruluşlarında üstlenilen görevin şahıs sorumluluğu olduğunu ve bu sorumluluğun sonucunun tüm ekibi ilgilendireceğini bilir, buna göre görevini yerine getirme bilinci oluşur. Aynı zamanda bir STK etkinliğine katılırken ya da herhangi bir hizmetinden yararlanılacağı zaman kişinin sorumluluk bilinci devreye girecek ve hizmetten faydalandığı takdirde kendi üzerine düşeni yapmaktan geri kalmayacaktır. Daha sonrasında çeşitli STK üyeleriyle bir araya gelerek bir nevi tecrübe aktarımı ile bir sivil toplum kuruluşu üyesinin asıl hedefinin her zaman Allah'ın rızasını kazanmak olduğunu kavrarken tecrübe ile sabitlenmiş çerçevelerde nasıl aksiyon alması gerektiğini anlayacaktır. Bunun yanında STK ile alakalı takıldıkları soruları ve konuları konuklar ile görüşebilecek, birinci ağızdan bilgi sahibi olacaktır.

TİCARET

Projenin Adı :
Ticaret Okulu

Projenin Amacı :
Ticaret alanında ilerlemek isteyen ilahiyat fakültesi öğrencilerinin niteliklerinin artırılması

Projenin Gerekçesi :
Ticaret alanında ilerlemek isteyen ilahiyat fakültesi öğrencilerinin niteliklerinin artırılması ve bu alanda istihdamı için köprü vazifesi görecek olan bu okul, içeriğindeki müfredat ile birlikte ticaret ilminin temelinin atılmasına, geçmiş dönem topluluklarının ticari başarı ve ilerlemelerinin gerekçelerine değinmesine faydalı olacaktır. Bunun dışında dünya ticaretinin anlaşılması için atılması gereken adımlara dair bilgi vermesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Projenin İçeriği:
Ticaret okulu projesi dört aşamadan oluşmaktadır. Her aşamadaki eğitimler; seminer, konferans, sempozyum gibi farklı sunum teknikleri ile icra edilecektir. Bununla beraber ilahiyat ve ilahiyat dışı diğer fakülte öğrencileri arasında çalışmalar yapılması ve bu çalışmalar neticesinde farklı fakülte öğrencilerinin ve hocalarının etkileşiminin artırılması hedeflenmektedir.

1. Aşama
- Temel ticaret eğitimi, felsefesi ve giriş dersleri (Ticaret nedir? Çıkış noktası ve ana felsefesi nelerdir?)

2. Aşama
- İslam ticaret düşüncesi (Ticari gelişmeler ve değişimler karşısında müslüman şahsiyetin duruşu nasıl olmalıdır? (Etik, caiz vb.) / İlahiyat ticaret ilişkisi ve gerekliliği)

3. Aşama
- Global bağlamda güncel iktisat problemleri ve ilişkileri (Borsa, sigorta, kripto para vb./ Geçmişten günümüze ticaret ve ilişiği olarak insan ilişkileri)

4. Aşama
-Ticaretin sosyal bilimlere etkisi (Psikoloji, sosyoloji, ekonomi vb. alanlara yansıması)

SİYASET

Projenin Adı :
Siyaset Akademisi

Projenin Amacı :
Siyaset alanında ilerlemek isteyen İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin niteliklerinin artırılması

Projenin Gerekçesi :
Siyaset alanında ilerlemek isteyen İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin niteliklerinin artırılması ve bu alanda istihdamı için köprü vazifesi görecek olan bu akademi, içeriğindeki müfredat ile birlikte gerek siyaset ilminin temelinin atılması, gerek geçmiş dönem topluluklarının siyasi başarı ve ilerlemelerinin gerekçeleri, gerek dünya siyasetinin anlaşılması ve siyasi hedeflerin gerçekleşmesi için atılması gereken adımların bilgisi açısından büyük önem arz etmektedir.

Projenin İçeriği :
Projemiz üç aşamadan oluşmaktadır. Her aşamadan sonra proje ve akademi için yeterli nitelikteki öğrencilerin katılımıyla bir otel ortamında gerçekleştirilecek kamp planlaması yapılmaktadır. Yapılacak bu kampta öğrenciler ile ders veren hocalar, alanda yetkin siyasi fikir adamları ve liderler ile etkileşimin artırılması hedeflenmektedir.

1.Aşama

- Siyaset felsefesi ve giriş dersleri (Siyaset nedir? Çıkış noktası ve ana felsefesi nelerdir?)

2.Aşama

- İslam siyaset düşüncesi (islam devletleri ve siyasetleri)

3.Aşama

- Dünya geneli bölgesel siyaseti (Bölgelerin ve toplumların lokal ve küresel siyasetleri)

TÜİD
TÜRKİYE İLAHİYATLAR DERNEĞİ

KURULUŞLARIMIZ

TÜİD TEŞKİLAT
70 İl temsilciliği ve 10 bini aşkın gönüllüsü ile birlik, çok yönlü gelişim ve aksiyon ilkelerini hedef alan idealist bir gençlik hareketidir.

İGEM
(İLAHİYAT GENÇLİK ARAŞTIRMALARI MERKEZİ)

İlahiyat Fakülteleri ve gençlik üzerine ARGE çalışmaları yaparak akademik veri üreten bir araştırma merkezidir.

Hayır Kubbeniz
İNSANİ YARDIM DERNEĞİ

İyilik tohumları ekerek hayrı yaymayı gaye edinen bir insani yardım derneğidir.

Mahiyet Kitap Kahve
İstanbul, Üsküdarda bulunan Kitap&Kahve'miz, Mahiyet dergimizin sayıları ve çeşitli kitaplar ile okurların buluşma noktası.

HAFIZLIK EĞİTİM MERKEZİ
İlahiyat öğrencilerine özel hafızlık ve kıraat eğitimi vermek amacıyla hizmet eden bir merkezdir.

Kef Hanım Akademisi
Fikri ve entelektüel olarak donanımlı Müslüman hanım şahsiyetleri yetiştirmek üzere kurulmuş bir hanım akademisidir.

Mahiyet
Fikir, Kültür ve Gençlik Dergisi

Gelecek kuşaklara önder olacak fikirleri yine gençlerin diliyle kaleme alarak nesillerin yetişmesine katkı sağlamak amacıyla "Gençliğin Mahiyeti Burada" sloganıyla yola çıkmış bir fikir, kültür ve gençlik dergisidir.

TÜİD ULUSLARARASI ÖĞRENCİ PLATFORMU
İlahiyat Fakültesinde okuyan Uluslararası öğrencileri sosyokültürel anlamda destekleyerek topluma faydalı bireyler olmaları yolunda ihtiyaç duydukları imkan ve koşulları oluşturan bir platformdur.

Kef Kız Öğrenci Yurdu
Kef kız öğrenci yurdu, İlahiyat Fakültesi okuya öğrencilerin samimiyet, huzur ve ilim ortamı içerisinde lisans hayatlarını geçirmeleri hedefiyle kurulmuştur.

MARKALARIMIZ

İLAHİYAT GENÇLİK Buluşması
Her yıl, birlik ve aksiyon temasıyla İlahiyat gençlerinin bir araya geldiği bir gençlik buluşmasıdır.

İLAHİYAT YILDIZLARI Ödülleri
İlahiyat öğrencilerinin içindeki cevheri keşfetmek ve yıldızları henüz parlamamış ilahiyatçı gençleri ortaya çıkarmak üzere düzenlenen bir yarışmadır.

2. İLAHİYAT GENÇLİK Çalıştay RAPORU

"İLAHİYAT VE ÖTESİ"

TÜİD
TÜRKİYE İLAHİYATLAR DERNEĞİ

İGEM
İLAHİYAT GENÇLİK ARAŞTIRMALARI MERKEZİ